

KIRKKOHALLITUKSEN YLEISKIRJE

Nro 33/2010
30.9.2010

SEURAKUNTAVAALIT JA TIETOJÄRJESTELMÄT, SYKSYN TEHTÄVÄT JA AIKATAULUT

Tämä yleiskirje on tarkoitettu erityisesti seurakuntavaalien valtakunnallisten tietojärjestelmien käytöstä vastaaville vaalivirkailijoille.

Seurakuntavaalien onnistuminen paikallisesti ja valtakunnallisesti edellyttää yhteistyötä ja aikataulujen tarkkaa noudattamista. Paikallisesti se tarkoittaa vaalivirkailijoiden, tietojärjestelmien käyttäjien ja viestinnän yhteistyötä. Valtakunnallisesta näkökulmasta on erittäin tärkeää, että kaikki seurakunnat kirjaavat tietonsa yhteisiin järjestelmiin aikataulun mukaisesti.

Kirkkohallitus tiedottaa ja ohjeistaa vaaleja yleiskirjeiden lisäksi osoitteessa <http://seurakuntavaalit.fi/seurakunnille> sekä tiedotteilla Sakasti.evl.fi -verkkopalvelussa.

Kirjeen sisältö:

1. Aikataulu ja tehtävät
2. Kenraaliharjoitus
3. Vaali-illan tehtävät
4. Varajärjestelmät
5. Miten tehdä linkityksiä omilta kotisivuilta seurakuntavaalit.fi - sivuille
6. Seurakuntien osoitetiedot ennakoäänestyksen postituksen apuna
7. Kirkkohallituksen tukipalvelu
8. Vaalikone ja vaalien markkinointi

1. Aikataulu ja tehtävät

Parhaillaan on käynnissä ehdokkaiden, äänestyspaikkojen ja muiden perustietojen tallennus. Listat ja ehdokkaat numeroidaan vaalilautakunnan kokouksen jälkeen.

Tallennustyön tavoitteena on

- a) saada valtakunnallisille Internet-sivuille seurakuntavaalit.fi kattavat luettelot äänestyspaikoista ja ehdokkaista
- b) saada ehdokastiedot vaalikoneeseen
- c) valmistaa ehdokastiedot vaali-illan tuloslaskentaa varten.

Perustietojärjestelmästä saadaan ehdokaslistojen yhdistelmää varten tarvittavat tiedot Excel-muodossa.

Aikataulu ja tehtävät ovat seuraavat:

Viimeistään 4.10.	Listat ja ehdokkaat on tallennettu järjestelmään ja numeroitu. Äänestyspaikat on tallennettu.
	Vaalikoneen käyttöönoton merkitseminen ja kysymysten teko vaalikoneen seurakuntakohtaisessa ylläpito näkymässä
4.10.- 8.10.	Seurakuntiin, jotka ovat ottaneet vaalikoneen käyttöön, lähetetään sähköpostitse ehdokkaiden käyttäjätunnukset vaalikoneen käyttöä varten. Seurakunta toimittaa tunnukset ehdokkaille.
11.10.	Äänestyspaikka- ja ehdokastiedot näkyvät seurakuntavaalit.fi-palvelussa.
11.- 21.10.	Ehdokkaat vastaavat vaalikoneeseen. Seurakunnat huolehtivat käytön tuesta.
25.10.	Vaalikone avataan äänestäjille (linkitetään ehdokastietoihin).
28.10. klo 16	Tuloslaskennan kenraaliharjoitus kaikille seurakunnille, ks. tarkemmin alla oleva selvitys.
Vaalien päätyttyä	Äänestäneiden määrät tallennetaan tuloslaskentaan mahdollisimman pian. Vaalilippujen laskennan jälkeen tallennetaan ehdokkaiden saamat äänimäärät.

2. Kenraaliharjoitus

Tuloslaskennan kenraaliharjoitus järjestetään torstaina 28.10.2010 klo 16 alkaen. Suositus on, että kaikki seurakunnat harjoittelevat tuloslaskennan siten kuin se on tarkoitettu toimitettavan vaali-iltana. Harjoitus tehdään samassa tilassa ja samalla työasemalla, joita käytetään vaali-iltana. Näin voidaan hyvissä ajoin etukäteen testata laitteiden ja tietoliikenneyhteyksien toimivuus.

Perustietojärjestelmään tallennetut ehdokastiedot on tuohon aikaan mennessä siirretty Kirkkohallituksen toimesta tuloslaskentaan. Harjoituksen tehtävät löytyvät osoitteesta <http://seurakuntavaalit.fi/tietopalvelu/kenraaliharjoitus>.

3. Vaali-illan tehtävät

Sinä iltana, kun vaali päättyy, seurakunnan tehtävät ovat:

1. Tallennetaan äänestäneiden määrät.
2. Vaalilippujen laskennan jälkeen tallennetaan ehdokkaiden saamat äänimäärät, tasatulostilanne-raportilla nähdään mahdolliset tasatilanteet, suoritetaan tarvittaessa tasatilanteiden arvonta, jonka tulos merkitään tietojärjestelmään järjestysnumeroin.
3. Otetaan tarpeelliset raportit (esim. ehdokkaat vertailuluvuittain) ja varmistetaan tallennuksen ja tuloksen oikeellisuus.
4. Lopuksi hyväksytään vaalin tulos, jonka jälkeen tulokset näkyvät seurakunta-vaalit.fi -palvelussa.

Myös yksipäiväisten vaalien osalta tämä voidaan tehdä heti vaalin päätyttyä. Jos seurakunta ei ole voinut osallistua kenraaliharjoitukseen, täytyy perustiedot (äänioikeutettujen määrät ja ehdokkaat) hyväksyä tuloslaskennan pohjatiedoiksi hyvissä ajoin ennen vaali-iltana. Takarajana pidetään 5.11., jonka jälkeen Kirkkohallitukseen jää aikaa tarkistaa tietojen kattavuus.

Jos seurakunnassa on sopuvaali, talletetaan nämä ehdokkaat normaaliin tapaan perustietojärjestelmään. Niitä ei kuitenkaan näytetä ehdokkaat – sivuilla. Tuloslaskentajärjestelmään tiedot siirtyvät ja seurakunnassa käydään hyväksymässä ehdokkaat samaan tapaan kuin jos olisi vaali. Vaalin tulos hyväksytään viimeistään 15.11. tuloslaskentajärjestelmään. Näin myös tällaisen seurakunnan uusi toimielin näkyy valtakunnallisella vaalisivustolla ja on mukana tilastoinnissa.

4. Varajärjestelmät

Monista varmistuksista huolimatta jää mahdollisuus jonkin osasen pettämiseen juuri kriittisellä hetkellä. Tällaista voi vaali-iltana tapahtua paikallisessa työasemalaitteistossa, tietoliikenneyhteyksissä, alueellisen tietoliikenneoperaattorin laitteistoissa tai keskuskonejärjestelmässä. Näihin on hyvä varautua etukäteisellä suunnittelulla.

4.1. Paikalliset atk-laitteistot ja tietoliikenne

Kenraaliharjoituksessa on hyvä tilaisuus testata niin työaseman, selaimen kuin tietoliikenteenkin toimivuus siitä tilasta, jossa vaali-illan tuloslaskenta tapahtuu. Siltä varalta, että omissa laitteissa tai tietoliikenneyhteyksissä esiintyy vaali-iltana ongelmia, kannatta seurakunnan etukäteen harkita varajärjestelmiä. Tuloslaskentaohjelmiston käyttö ei vaadi KIRKKO-verkko -yhteyttä, mutta se toki toimii myös siinä. Kukin seurakunta huolehtii itse sopivalla tavalla varautumisesta mahdollisiin ongelmiin. Varajärjestelmiä voisi olla esim.:

- Jos laskenta tehdään seurakunnan tiloissa, joissa on KIRKKO-verkossa toimiva työasema, on toivottavaa, että valmiudessa olisi myös toinen työasema.
- Mikäli KIRKKO-verkko -yhteys ei toimisi, voi varautua muulla Internet-yhteydellä toimivaan työasemaan. Tällaiseksi sopii esim. 3G -yhteydellä

toimiva mikrotietokone. Yhteyden on kuitenkin oltava riittävän nopea, mikä on hyvä testata etukäteen.

- Jos laskenta tehdään tiloissa, joissa ei ole KIRKKO-verkko – yhteyttä, on mahdollista ongelmatilanteessa siirtyä KIRKKO-verkon työasemalle seurakunnan toimistotiloihin. Arvonnan tarve ja tulos voidaan välittää esim. puhelini- tai fax-yhteydellä vaalilautakunnasta tietojen tallettajalle.

4.2. Tuloslaskentajärjestelmän tai laajemman tietoliikenneverkon häiriö

Siltä varalta, ettei kaikista varatoimenpiteistä huolimatta voitaisi suorittaa koneellista tuloslaskentaa vaali-iltana, kehoitetaan seurakuntia käyttämään varajärjestelmänä suhteellisen vaalitavan laskukaavaa, joka on esitetty sivulla <http://seurakuntavaalit.fi/tuloslaskenta>. Tuloksen tiedottamisessa käytetään tällöin seurakunnan omia verkkosivuja.

Yllättävä tekninen vika pyritään paikantamaan ja korjaamaan niin pian kuin suinkin mahdollista. Tuloksen voi korjaamisen jälkeen tarkistaa koneellisesti. Perustietojärjestelmään tallennetaan organisaation tietoihin vaaliyhdyshenkilön yhteystiedot. Tämän on erityisen tärkeää olla ajantasaisena Kirkkohallituksen käytettävissä tällaisia mahdollisia poikkeustilanteita varten.

5. Linkitykset

Seurakunta voi linkittää seurakuntavaalit.fi -sivuja omille sivuilleen. Näin ei ole välttämätöntä tallettaa äänestyspaikkoja, ehdokkaita ja tuloksia omille sivuilleen.

Verkkoviestinnän tueksi on tehty myös valmiita sivuille upotettavia elementtejä, kuten päivälaskuri ja ennakkoäänestyspaikkojen kuntahaku. Lisätietoa löytyy osoitteesta <http://seurakuntavaalit.fi/verkkoviestinta>.

6. Seurakuntien osoitetiedot ennakkoäänestyksen postituksen apuna

Ennakkoäänestyksen aikaan seurakunta lähettää äänestysasiakirjat niihin seurakuntiin, joissa äänestäjä on äänioikeutettu. Kaikkien seurakuntien osoitteet löytyvät viimeistään ennakkoäänestyksen alkaessa pdf-tiedostona osoitteesta <http://seurakuntavaalit.fi/seurakunnille>.

7. Kirkkohallituksen tuki

Vaalien tekninen tukipalvelu jakautuu paikalliseen tukeen ja Kirkkohallituksen tukeen. Työaseman ja tietoliikenteen tai selainten fyysiseen toimivuuteen liittyvissä ongelmissa pyydetään olemaan yhteydessä siihen it-aluekeskukseen, johon seurakunta kuuluu, sillä ne voidaan hoitaa vain paikallisesti.

Kirkkohallituksen tukipalvelu vastaa kysymyksiin tietojärjestelmistä. Tuki toimii normaalisti virka-aikana ja lisäksi päivystäen seuraavasti:

- Kenraaliharjoituspäivänä 28.10.2010 klo 16-21
- Vaali-iltana 14.11.2010 klo 20-23
- Vaali-iltana 15.11.2010 klo 18-23

Tukinumero on 1.10.2010 alkaen 09-1802 343. Ruotsinkielinen tuki 040 565 2093.

Osoitteessa <http://seurakuntavaalit.fi/tietopalvelu> on runsaasti opastavaa materiaalia, mm. vastauksia seurakunnilta tulleisiin kysymyksiin. Tuloslaskentaohjelman käyttöohjeeseen kannattaa tutustua jo ennen kenraaliharjoitusta ja vaali-iltaa. Myös tuloslaskentaohjelmassa itsessään on ?-merkin takaa kuhunkin tilanteeseen soveltuva käyttöohje.

8. Vaalikone ja vaalien markkinointi

Kun seurakunta on ottanut Kirkkohallituksen tarjoaman vaalikoneen käyttöön, toimittaa se ehdokkaille käyttäjätunnukset ja salasanat sekä ohjeistaa ehdokkaita vaalikoneen käytössä. Ehdokkaiden vastausaika päättyy 21.10.2010.

On tärkeä muistaa, että seurakunta ei voi muokata kysymyksiä enää 4.10. jälkeen ja ehdokkaat eivät voi muokata vastauksiaan 21.10. jälkeen. Ehdokaslistat ja -tiedot tulevat vaalikoneeseen perustietojärjestelmästä.

Vaalikoneen käyttöohje seurakunnille, kirjautumislinkki, bannerit sekä muut ohjeet löytyvät osoitteesta http://seurakuntavaalit.fi/vaalikone_info. Ehdokkaille kaikki tarvittava tieto ja linkit löytyvät 11.10. alkaen osoitteesta <http://seurakuntavaalit.fi/ehdokkaille>

Käyttöohjeeseen on kirjattu eettiset ohjeet ehdokkaan noudatettaviksi. Seurakunnan on syytä seurata vastauksia ja ehdokasesittelyjä. Jos ne ovat eettisten ohjeiden vastaisia, tulee seurakunnan ensin olla yhteydessä ehdokkaaseen. Jos asiassa ei päästä yhteisymmärrykseen, poistetaan ehdokas vaalikoneesta. Poiston seurakunta pyytää vaalikoneen toimittajalta.

Mikäli seurakunta tarvitsee vaalikoneen käyttöön laajempaa tukea tai avustavia toimenpiteitä, niitä voi itsenäisesti tiedustella vaalikoneen toimittajalta. Yhteystiedot löytyvät osoitteesta http://seurakuntavaalit.fi/vaalikone_info.

Vaalien julkisuuskampanjan aikataulu ja painopisteet löytyvät <http://seurakuntavaalit.fi/seurakunnille> -sivuilta. Lisätietoja antaa Kari Kanala, kari.kanala@evl.fi, puh. 050 326 9004.

Lisätietoja seurakuntavaalien tietojärjestelmistä antaa verkkoviestintäpäällikkö Hannele Sainio, hannele.sainio@evl.fi, puh. 050 330 8510.

KIRKKOHALLITUS

Jukka Keskitalo

Tuomo Pesonen